

alle de Jærnbanestationer, man har tænkt sig paa Bejen. Jeg skal tage et andet Eksempel, Nr. 1, hvor man har foreslaaet en Jærnbane fra Holbæk til Nykøbing, som enten skal gaa over de og de Punkter eller over de og de Punkter med Tilføjelse om, at det er Holbæk Amtsraad, som skal afgøre Valget mellem disse to Linier. Jeg tror, det vilde være praktisk, om man tilvejebragte en Ensartethed og navnlig i den Retning, at man som gennemgaaende Princip nøjedes med at nævne de to Endepunkter og saa lod de mellemliggende Punkter ligge in blanco, overladende det til en Forhandling mellem den højtærede Indenrigsminister og vedkommende Egn nærmere at fastsætte disse Punkter. Det vilde være i fuldstændig Overensstemmelse med Forslaget, som jo gaar ud fra, at vedkommende Egne skulle være enige om deres Linier og kunne skaffe Pengene til Beje. Saa skal Ministeren prøve Linien og give Koncession. Det har ogsaa, skulde jeg tro, været Princippet i tidligere Love angaaende private Jærnbaner. Dette at nævne paa denne Maade de mellemliggende Stationer synes jeg er lidet heldigt og særlig lidet heldigt for den paagældende Egn. Naar man fik udarbejdet Planer til disse Jærnbaner, kunde det jo vise sig, at det ene eller det andet Punkt ikke var heldigt valgt, men naar det staar i Loven, vilde man være bunden dertil og ikke kunne komme uden om det. Jeg skal derfor tillade mig at henlede Opmærksomheden paa det ønskelige i en Forandring som den antydede. Saa vil man slippe overmaade nemt med Hensyn til Nr. 1, idet man kan udelade dette Enten—Eller, saa at det bliver en Jærnbane fra Holbæk til Nykøbing. Ved en Forhandling mellem de kommunale Autoriteter og Indenrigsministeriet maa det saa afgøres, hvilke Linier man i saa Henseende skal vælge. Amtsraadet vilde i Birkeligheden være lige saa ubundet og frit stillet, som det vil være efter Lovforslaget, da det jo selvfølgelig skal være med til at vedtage denne Linie, idet det skal bevilge en stor Del af Pengene dertil. Derved vil man undgaa, at Holbæk Amtsraad skulde afgøre Valget mellem disse to Linier. Jeg mener, at det overhovedet er en meget lidet heldig Bestemmelse i en Lov. Thi hvad vil det sige? Det vil sige, at Stønt ellers Lovgivningsmagten og derunder

Regeringen forbeholder sig at tage Bestemmelse om Jærnbanelinierne, vil man i dette Tilfælde delegerer sin Myndighed til Holbæk Amtsraad. Men det er der ikke nogen Grund til; jeg synes, det er bedst, at vi beholde Myndigheden hos os selv, og det vil man ogsaa naa paa denne Maade. Man vil derhos undgaa den store Ubehagelighed, som kunde fremkomme efter Lovforslaget, hvis nemlig Stemmerne i Holbæk Amtsraad kom til at staa lige om de to Linier, at de da ingen Bane fik. — Jeg skal i det mindste paa nærværende Standpunkt ikke udtale mig videre om § 1.

Det næste store Hovedspørgsmaal ved en Jærnbanelov er selvfølgelig: Pengene. I Lovforslaget § 3 møde to Spørgsmaal, det ene, hvorvidt Tinget bør gaa ind paa det stillede Forslag om Størrelsen af det Bidrag, som Statskassen skal yde, og det andet er, hvorvidt man ogsaa kan antage, at Statskassen vil evne at give dette Tilskud. Det mener jeg, er de to Spørgsmaal, som staa i nøje Forbindelse med hinanden, det er to Sider af samme Sag, som begge trænge til Drøftelse og derved ogsaa til Tilslutning af Tinget. Jeg skal først beskæftige mig med det sidste Punkt, Spørgsmaalet om, hvorvidt Statskassen evner at give dette Tilskud. Jeg ved, at den højtærede Indenrigsminister har opstillet nogle Beregninger om, hvad man kan antage, at disse Jærnbaneanlæg ville koste — jeg har set det, vel ikke i Tidenden, men i Bladene, der have refereret Forhandlingerne i det andet Ting. Jeg skal imidlertid tillade mig selv at foretage en lille Beregning, der vil føre omtrent til det samme Resultat, og jeg vil derved komme ind paa en Betragtning af Momenter, som jeg paa et senere Tidspunkt vil saa Brug for. De her omhandlede Baner ere tænkte — det kan man se af § 2 — dels som bredsporede, dels som smalsporede, men i begge Tilfælde som lettere Baner. Hvad disse Baner koste at anlægge, beror jo væsentlig paa Terrainforholdene i de Egne, som de skulle passere, men jeg tror dog nok, at man nogenlunde kan opstille en Kalkule. Hvad angaar de smalsporede Baner, have vi jo Kundskab til, hvad Frederikshavns—Stagensbanen kostede, det er en af de almindelige smalsporede Baner med meterbredt Spor. Den har